

Завдання з ОНДР для студентів 4 курсу оркестрового факультету (скрипка, струнні), викладач В. Г. Сумарокова:

18.03.2020: Тема: *Наукова стаття, рецензія, анотація: особливості, різновиди.*

Наукова стаття як форма публікації результатів наукових досліджень та спеціальних матеріалів у періодичних виданнях (журналах, збірках наукових робіт). Взаємозв'язок змісту і композиції статті з характером матеріалу та метою дослідження.

Різновиди наукових статей: оглядні, теоретичні, експериментальні. Вимоги стосовно наукової новизни.

Критичний аналіз та оцінка музичного або наукового твору як головні чинники рецензії. Зв'язок змісту рецензій з метою, яку порушує рецензент. Визначення актуальності теми твору, новизни дослідженого матеріалу, наукової цінності, а також зауважень та побажань. Різновиди рецензій.

Анотація як стисла характеристика книги, статті, своєї наукової роботи також. Зміст анотації та вимоги до її написання.

Література:

1. Бронфин Е.Ф. О современной музыкальной критике. М.: Музыка, 1977.
2. Коган Г.М. Как делается научная работа // Коган Г.М. Избранные статьи. Вып. 2. М.: Сов. композитор, 1972, с. 87-161.
3. Ляхіна Т. Фантазія у скрипковій музиці ХІХ століття. Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського: Виконавське музикознавство (зб. наукових статей), К., 2009. Вип. 82, с. 69-79.
4. Методические рекомендации по научно-исследовательской работе для студентов музыкальных вузов. / Авт.-сост. Л.М. Николаева. К., 1986, 37 с.
5. Ніколаєва Л. М. Основи науково-дослідницької роботи: навч. посібник Львів: Львівська національна музична Академія ім. М. Лисенка, 2003, 171 с.

Запитання для самоперевірки:

1. Якими, на Вашу думку, є основні особливості статті як жанру наукового дослідження?
2. Які різновиди наукових статей Ви знаєте та використовуєте у своїй науковій роботі?
3. Чим відрізняється рецензія на музичну подію від рецензії на наукову роботу? В чому Ви бачите специфіку жанру рецензії на наукову роботу?

Завдання на 18.03.2020:

1. Зробити аналіз наукової статті Ляхіної Т. В. «Фантазія у скрипковій музиці ХІХ століття» [3] з точки зору взаємозв'язку змісту й композиції з характером матеріалу та ціллю дослідження (в письмовій формі). Надіслати на адресу електронної пошти sumarokova_vera@ukr.net протягом 18.03.2020.
2. Зробити анотацію на наукову статтю Ляхіної Т. В. «Фантазія у скрипковій музиці ХІХ століття» [3] (в письмовій формі). Надіслати на адресу електронної пошти sumarokova_vera@ukr.net протягом 18.03.2020.

25.03.2020: Семінарське заняття: Жанри і форми науково-дослідної роботи.

План семінару.

- Реферат як жанр і форма науково-дослідної роботи.
- Огляд як частина наукової праці та самостійна форма дослідження.
- Наукова доповідь як наслідок дослідження окремого питання.
- Тези як форма випереджаючого викладення головних положень доповіді.
- Наукова стаття як форма публікації результатів наукових досліджень. Різновиди наукових статей.

Література:

1. Бронфин Е.Ф. О современной музыкальной критике. М.: Музыка, 1977.

2. Коган Г.М. Как делается научная работа. Избранные статьи. Вып. 2. М.: Сов. композитор, 1972, с. 87-161.
3. Методические рекомендации по научно-исследовательской работе для студентов музыкальных вузов. / Авт.-сост. Л.М. Николаева. К., 1986, 37 с.
4. Ніколаєва Л. М. Основи науково-дослідницької роботи : навч. посібник Львів : Львівська національна музична Академія ім. М. Лисенка, 2003, 171 с.

Також використовувати: матеріали лекційних занять В. Г. Сумарокової та Робочу програму для студентів спеціальності 6.020205 – «Музичне мистецтво» всіх виконавських спеціалізацій, укладач В.Г. Сумарокова, К., 2005 .

Завдання на 25.03.2020:

1. Законспектувати теми Розділу II. Основні форми науково-дослідної роботи.

2. Стисло відповісти на запитання, що винесені до семінарського заняття (в письмовій формі). Надіслати на адресу електронної пошти sumarokova_vera@ukr.net протягом 25.03.2020.

1.04.2020: Тема: Питання організації праці дослідника (Розділ III.

Підготовка до наукового дослідження. Дослідна робота).

Раціональна організація праці – один із факторів успішного ведення наукової роботи. Умови, що необхідні для проведення наукового дослідження: забезпечення необхідними матеріалами та технічними засобами, добра організація робочого часу та робочого місця, дотримання правил режиму і гігієни розумової праці, раціональне її планування. Правила зберігання матеріалів дослідження: в окремих папках (файлах) з відповідними позначками. Оволодіння навичками ведення особистої картотеки, створення архіву. Вміння працювати з аудіо- та відеоапаратурою, комп'ютером.

Основні етапи науково-дослідної роботи: вибір напрямку, об'єкта, предмета і теми дослідження, пошуки джерел інформації, опрацювання матеріалів, що знайдено, оформлення наслідків дослідження (написання наукової роботи).

Використання комп'ютера на всіх етапах наукової роботи. Можливості, що надає досліднику користування комп'ютером: значна економія робочого часу, швидке отримання будь-якої інформації через систему Інтернету, її накопичення і збереження у вигляді файлів, групування матеріалів, структуризація інформації та об'єднання файлів у каталоги, створення тексту наукової роботи, його редагування та роздруківка.

Література:

1. Котляревский И., Дьяченко Н. Информационно-поисковая система и работа с ней // Актуальные проблемы музыкального образования, К., 1986. С. 34 – 42.
2. Логика научного исследования. М., 1965.
3. Шейко В., Кушнарченко Н. Організація та методика науково-дослідницької діяльності, К.: Знання, 2006.
4. Шепелев Л. Е. Работа исследователя с архивными документами. М.: Наука, 1966.

Запитання для самоперевірки:

1. Яких правил потрібно дотримуватися для раціоналізації організації наукової праці?
2. Що таке особиста картотека дослідника?
3. Назвати та охарактеризувати основні етапи науково-дослідної роботи.

Завдання на 8.04.2020:

1. Визначити основні етапи власної науково-дослідної роботи з конкретизацією вибору напрямку і теми (перший варіант) дослідження (в письмовій формі).

2. Почати пошуки джерел інформації за обраною темою та опрацювання матеріалів, що знайдено.

3. Зафіксувати не менш п'яти-семи джерел інформації за обраною темою у вигляді списку використаної літератури (в письмовій формі).

Письмові завдання надіслати на адресу електронної пошти sumarokova_vera@ukr.net протягом 8.04.2020.

8.04.2020: Тема: Вибір теми наукової роботи: актуальність, формулювання.

Фактори, від яких залежить успішне проведення наукової роботи. Чим має керуватися дослідник, обираючи тему: спеціальність, рівень теоретичної підготовки, можливості для пошуків та використання тих чи інших матеріалів (знання мов, можливість поїздок для збирання інформації, ін.). Залежність теми від матеріалу дослідження, його мети та форми представлення наслідків (доповідь на конференцію, стаття, магістерська робота чи кандидатська дисертація).

Вимоги до тематики наукових робіт: актуальність, новизна, зв'язок із практикою. Тема – це проблема, що потребує вивчення, має бути новою, ще нерозробленою або розробленою недостатньо. Тема – як відображення змісту роботи. Конкретність у формулюванні теми.

Критерії практичного значення наслідків дослідження, можливості їхнього використання у педагогічній, виконавській практиці, цінність висновків для подальших наукових досліджень у цій чи іншій галузі.

Перспективність тем, пов'язаних із суміжними галузями знань, дослідження "на стику" наук. Шляхи виявлення тем, що потребують розробки: консультації з фахівцями, уважне вивчення наукових видань зі своєї спеціальності та суміжних галузей наук, спостереження за станом розробки найбільш актуальних питань сьогодення, знайомство з новими публікаціями в наукових та журнальній періодиці, дисертаціями та авторефератами. Складання переліків питань, що вимагають дослідження.

Вибір теми «за аналогією».

Тема як узагальнення виконавського чи педагогічного досвіду дослідника. Доцільність і перспективність розробки тем, що пов'язані з фахом дослідника, з його практичною діяльністю.

Література:

1. Коган Г.М. Как делается научная работа // Избранные статьи, вып. 2, М.: Сов. композитор, 1972. С. 87-161.
2. Котляревський І.А. Загальні основи науково-дослідної роботи: Навчальний посібник для вищих музичних навчальних закладів, К., 2008.
3. Логика научного исследования, М., 1965.
3. Методические рекомендации по научно-исследовательской работе для студентов музыкальных вузов. / Авт.-сост. Л.М. Николаева, К., 1986.
4. Ніколаєва Л. М. Основи науково-дослідницької роботи : навч. посібник, Львів: Львівська національна музична Академія ім. М. Лисенка, 2003.

Запитання для самоперевірки:

1. Чим має керуватися дослідник, обираючи тему наукового дослідження?
2. Що таке тема наукового дослідження?
3. Якими є вимоги до тематики наукових робіт?

Завдання на 15.04.2020:

1. Сформулювати тему власного наукового дослідження (в письмовій формі).
2. Визначити актуальність обраної теми (в письмовій формі).

Надіслати на адресу електронної пошти sumarokova_vera@ukr.net протягом 15.04.2020.

15.04.2020: Тема: мета та завдання наукової роботи

Мета як бажаний результат, основний стрижень наукового дослідження. Її зв'язок з кінцевим етапом – здобуттям системного знання про об'єкт дослідження. Вибір завдань відповідно до мети наукового дослідження. Вплив розуміння рівня пріоритетності дослідження на чіткість визначення його мети. Пріоритетність як властивість наукової проблеми, визначеної через співвідношення таких функціональних складових, як актуальність, наукова новизна, практичне значення, які обумовлюють

необхідність її розв'язання. Структура поняття «пріоритетність». Визначення буттєвих форм його існування, визначених через аспект спрямованості пріоритетності. Ієрархія цих форм, в основі якої лежить відношення до суб'єкта, з боку якого розглядається спрямованість пріоритетності.

Література:

1. Коган Г.М. Как делается научная работа // Избранные статьи, вип. 2, М.: Сов. композитор, 1972. С. 87-161.
2. Котляревський І.А. Загальні основи науково-дослідної роботи: Навчальний посібник для вищих музичних навчальних закладів, К., 2008.
Логика научного исследования, М., 1965.
3. Ніколаєва Л. М. Основи науково-дослідницької роботи: навч. посібник, Львів: Львівська національна музична Академія ім. М. Лисенка, 2003.

Запитання для самоперевірки:

1. Яке місце займає мета дослідження у процесі його проведення?
2. Як пов'язані завдання дослідження з його метою?

Завдання на 22.04.2020:

1. Визначити мету власного наукового дослідження (в письмовій формі).
2. Сформулювати завдання відповідно до мети власного наукового дослідження (в письмовій формі).

Надіслати на адресу електронної пошти sumarokova_vera@ukr.net протягом 22.04.2020.

22.04.2020: Тема: об'єкт та предмет дослідження

Тема як своєрідний „генетичний код” наукового дослідження. Особливості формулювання тем відповідно до жанру роботи (дисертація, монографія, підручник, стаття). Визначення об'єкту і предмету музикознавчого дослідження та їх зв'язку з формулюванням теми. Зміст поняття „предмет дослідження”. Визначення поняття „об'єкт дослідження”. Зв'язок визначення об'єкту та предмету з метою дослідження й відбором

завдань, необхідних для його реалізації. Розгляд тенденцій у формулюванні тем дисертаційних, магістерських робіт та проблемних наукових статей.

Література:

1. Коган Г.М. Как делается научная работа // Избранные статьи, вип. 2, М.: Сов. композитор, 1972. С. 87-161.
2. Котляревський І.А. Загальні основи науково-дослідної роботи: Навчальний посібник для вищих музичних навчальних закладів, К., 2008.
3. Николаева Л. М. Основы научно-исследовательской работы: навч. посібник, Львів: Львівська національна музична Академія ім. М. Лисенка, 2003.

Запитання для самоперевірки:

1. Що таке об'єкт наукового дослідження?
2. Що таке предмет наукового дослідження?
3. Як вони пов'язані?

Завдання на 29.04.2020:

1. Визначити об'єкт власного наукового дослідження (в письмовій формі).
2. Визначити предмет власного наукового дослідження (в письмовій формі).
3. Перевірити відповідність об'єкту та предмету власного наукового дослідження його темі.

Надіслати на адресу електронної пошти sumarokova_vera@ukr.net протягом 29.04.2020.

29.04.2020: Тема: Композиційна структура дослідження. Зв'язок з метою та завданнями.

Планування роботи – необхідний етап підготовки до дослідження та організації самого процесу. Формулювання питань організаційного характеру (необхідність наукового відрядження, експедиції, вивчення або вдосконалення іноземних мов, оволодіння комп'ютером). Виділення першочергових завдань, зазначення термінів виконання різних етапів роботи

та оформлення її наслідків.

План – як зміст наукової праці, як відображення логіки дослідження, принципу викладу його наслідків (хронологічний чи проблемний). Структуризація наукового тексту відповідно до мети й завдань дослідження.

Види планів: попередній, остаточний, план-проспект.

План – як вияв логічної послідовності виконання тих чи інших завдань. Обов'язковість включення до плану питань як творчого, так і організаційного характеру.

Література:

1. Коган Г.М. Как делается научная работа // Избранные статьи, вып. 2, М.: Сов. композитор, 1972. С. 87-161.
2. Котляревський І.А. Загальні основи науково-дослідної роботи: Навчальний посібник для вищих музичних навчальних закладів, К., 2008.
3. Логика научного исследования, М., 1965.
4. Методические рекомендации по научно-исследовательской работе для студентов музыкальных вузов. / Авт.-сост. Л.М. Николаева, К., 1986.
5. Ніколаєва Л. М. Основи науково-дослідницької роботи: навч. посібник, Львів: Львівська національна музична Академія ім. М. Лисенка, 2003.

Запитання для самоперевірки:

1. Які завдання постають перед дослідником при плануванні наукової роботи?
2. Охарактеризувати види планів наукової роботи.

Завдання на 06.05.2020:

1. Зробити попередній план роботи за обраною для плану-проспекту темою (у письмовій формі).

Надіслати на адресу електронної пошти sumarokova_vera@ukr.net протягом 06.05.2020.

06.05.2020: Тема: Пошук матеріалів з теми дослідження. Робота в бібліотеці. Види бібліотечних каталогів. Інтернет ресурси. Правила оформлення бібліографії.

Пошук та накопичення джерел інформації – важливий етап наукової роботи. Основний матеріал музикознавчих досліджень: наукова література, книги, статті зі збірників та журналів, газетна періодика, документи, неопубліковані рукописні матеріали, ноти, аудіовізуальні та іконографічні матеріали. Місця зберігання різного роду матеріалів: бібліотеки, архіви (державні і приватні), музеї, фонди радіо і телебачення.

Значення бібліографії для наукової роботи. Види бібліографічних видань. Нотографія та дискографія. Послідовність у пошуках джерел інформації з теми дослідження. Схема пошуку: музичні енциклопедії та список літератури при статтях із них – основна література з питання, що вивчається та її бібліографія – каталоги та картотеки бібліотек – бібліографічні видання, довідники, покажчики – путівники по архівах, музеях – приватні архіви, музеї, колекції. Користування комп'ютером на етапі збирання матеріалу з теми дослідження. Пошук джерел інформації через систему Інтернету. Оформлення списку використаної літератури.

Література:

1. Котляревский И., Дьяченко Н. Информационно-поисковая система и работа с ней. // Актуальные проблемы музыкального образования, К., 1986. С. 34 – 42.

2. Методические рекомендации по научно-исследовательской работе для студентов музыкальных вузов. / Авт.-сост. Л.М. Николаева, К., 1986.

3. Ніколаєва Л. М. Основи науково-дослідницької роботи : навч. посібник. Львів : Львівська національна музична Академія ім. М. Лисенка, 2003.

4. Южак К. И., Баранова И. Н. Музыкаловедческий текст: Рекомендации к написанию и оформлению квалификационных работ : учеб. пособие для высш. учеб. Заведений, Санкт-Петербург. Гос. консерватория им. Н. А. Римского-Корсакова ; Каф. теории муз., СПб. : Скифия-принт, 2015.

Запитання для самоперевірки:

1. Охарактеризувати значення бібліографії для наукової роботи взагалі

та конкретного (Вашого) наукового дослідження.

2. Назвати види бібліографічних видань та дати їм характеристику.
3. Яка послідовність у пошуках джерел інформації за темою наукового дослідження є найбільш оптимальною?

Завдання на 13.05.2020:

1. Проаналізувати приклади оформлення бібліографії в наукових роботах, обраних для Вашого плану-проспекту, в картотеках бібліотеки та в спеціальних виданнях бібліографічної інформації.
2. Зробити список використаної літератури за темою власного наукового дослідження (не менш 5 – 7 найменувань різних за жанрами наукових робіт, першоджерел, довідкової літератури, ін.) (у письмовій формі).
3. Законспектувати теми Розділу III. Підготовка до наукового дослідження. Дослідна робота.
4. Підготуватися до останнього семінару (план див. далі).

Письмову роботу надіслати на адресу електронної пошти sumarokova_vera@ukr.net протягом 13.05.2020.

13.05.2020: Тема: Семінарське заняття. Раціональна організація праці та оптимізація наукового дослідження.

План семінару

- Основні етапи науково-дослідної роботи.
- Критерії актуальності теми наукового дослідження.
- Особливості формулювання тем відповідно до жанру роботи, його мети та завдань.
- План як відображення змісту та логіки наукового дослідження.
- Структуризація наукового тексту.
- Послідовність у пошуках джерел інформації з теми дослідження.

Література:

1. Котляревский И., Дьяченко Н. Информационно-поисковая система и работа с ней. // Актуальные проблемы музыкального образования, К., 1986. С. 34 – 42.
2. Котляревський І.А. Загальні основи науково-дослідної роботи: Навчальний посібник для вищих музичних навчальних закладів, К., 2008.
3. Логика научного исследования, М.,1965.
4. Методические рекомендации по научно-исследовательской работе для студентов музыкальных вузов. / Авт.-сост. Л.М. Николаева, К., 1986.
5. Ніколаєва Л. М. Основи науково-дослідницької роботи : навч. посібник, Львів: Львівська національна музична Академія ім. М. Лисенка, 2003
6. Южак К. И., Баранова И. Н. Музыкаловедческий текст: Рекомендации к написанию и оформлению квалификационных работ : учеб. пособие для высш. учеб. Заведений, Санкт-Петерб. Гос. консерватория им. Н. А. Римского-Корсакова ; Каф. теории муз., СПб. : Скифия-принт, 2015.

Також використовувати: матеріали лекційних занять В. Г. Сумарокової та Робочу програму для студентів спеціальності 6.020205 – «Музичне мистецтво» всіх виконавських спеціалізацій, укладач В.Г. Сумарокова, К., 2005 .